

I. feladat

LOVAGOLJATOK!

A kurucok egy részének mindennapos tevékenysége volt a lovaglás! **Találjátok meg** a kiindulási „helyszínt”: azután már vágtatni fogtok!

6 pont

Írjátok le az üzenetet szavanként!

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)

G	É	R	Z
É	É	Y	P
N	A	S	J
J	G	P	A
M	R	A	I

f) **Honnan** származik az írás szövege?

.....

II. feladat

„Csinom Palkó, Csinom Jankó...”

Jót lovagoltatok? Hamarosan a hadszíntéren kell tájékozódnotok.

8 pont

a) **Ki** nem katona itt? *Válaszoljatok a kép számával!*

1. kép

2. kép

3. kép

4. kép

5. kép

6. kép

7. kép

Felismeritek a különböző területek „katonáit”? **Nevezzétek meg** a legpontosabban!

1. kép:
2. kép:
3. kép:
4. kép:
5. kép:
6. kép:
7. kép:

III. feladat

Történelmi személyekről versben

Egy-egy versből olvashattok részleteket. **Nevezzétek meg** a történelmi személyeket!

8 pont

a) „Egyedül hallgatom tenger mormolását

Tenger habja felett futó szél zúgását,

Egyedül, egyedül a bujdosók közül

Nagy Törökországban;”

b) „Harcoltam én a hazáért,

A haza szabadságáért,

Most bujdosás a kenyerem,

Sós a könnytől, mikor eszem.”

c) „Gábor fiam Bécsé,

Oda is van növe,

Örzse lányom a Krisztusé,

Papok szeretője.”

d) „A kuruc fejedelem a francia

Királytól várt fegyvert és támogatást,

Az orosz cár segítségét... Megbukott

Zrínyi szellemisége, s Rodostóban

Hunyt el árván, a Márvány-tenger partján!”

e)-f) **Írjatok** kettő nevet!

„Tág rétségen nőtt fel egy kősziklás halom,

Fejedelemlakás, sokaknak oltalom,

Oda régtől fogvást nagy az bizodalom,

Ott találtathatnék az szép nyugodalom.

Egy szép özvegy mostan annak urasága,

Jóllehet kedvetlen gondos árvasága;

Mert az oly dolognak olyan a virága,

Míg nem gyümölcsözik abból más vígsága.”

g)-h) **Írjatok** kettő nevet!

„Te jüvetelednek már régen hire van,

Itten szállásod is pór előtt nyilván van,

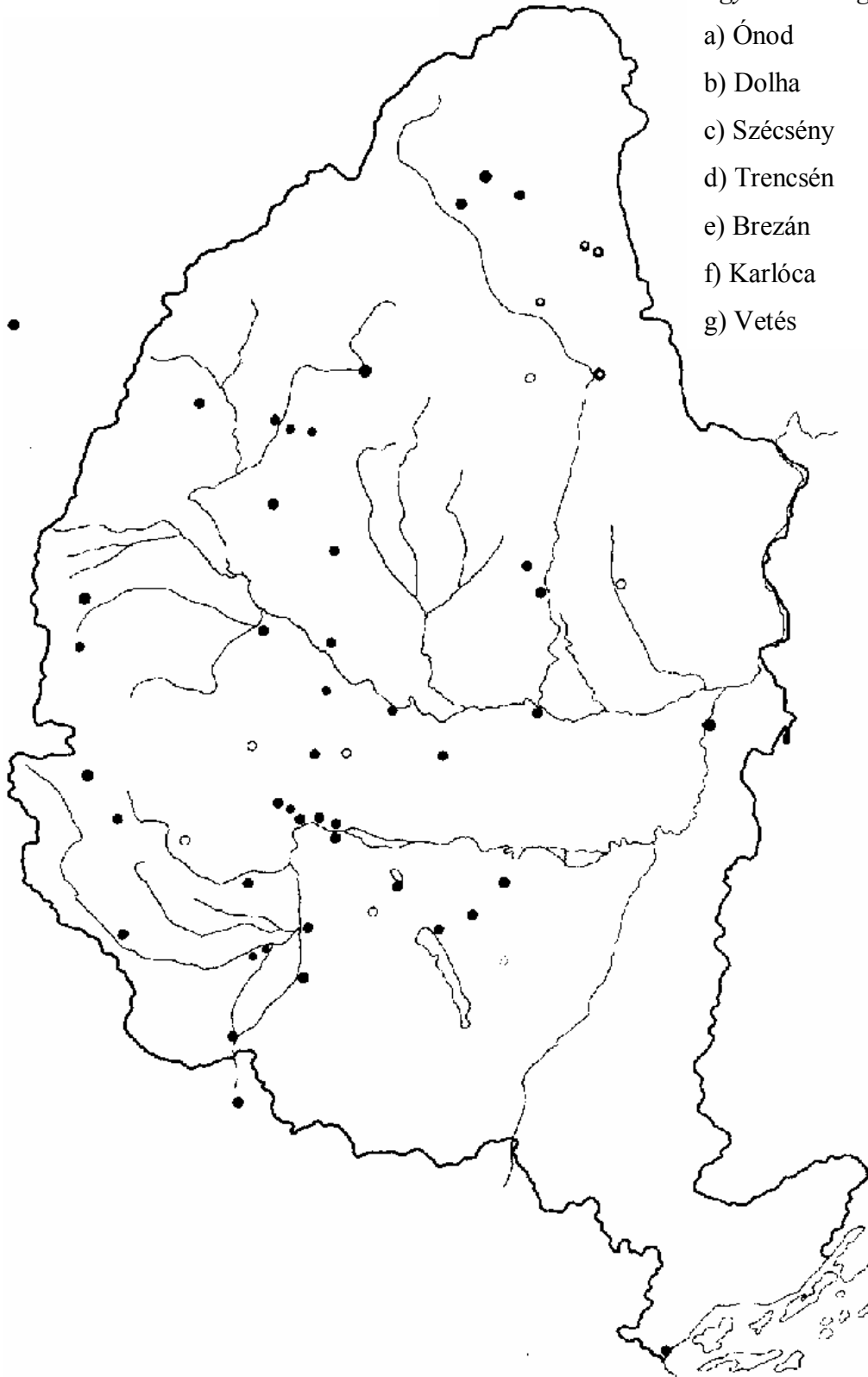
Mellyet ha meghallott szigeti okos bán,

Fejemet kötöm én, hogy régen lesben van.”

IV. feladat
Keressétek a helyét!

Jelöljétek betűjelekkel a helységneveket!
Egyértelmű legyen a választok! 7 pont

- a) Ónod
- b) Dolha
- c) Szécsény
- d) Trencsén
- e) Brezán
- f) Karlóca
- g) Vetés

V. feladat

Tudod-e?

Az előbb tájékoztatók. Most rohanjatok az idővel! **Válaszoljatok** 10 perc alatt!
(Minden jó megoldás 0,5 pont.)

7 pont

- a) **Melyik** európai háborúba avatkozott bele I. Rákóczi György?
- b) **Mi** volt a tisztsége a „murányi Vénusz” férjének?
- c) **Mire** hivatkozott a temesvári basa, amikor II. Rákóczi Ferenc Szegedet akarta ostromolni 1704-ben?.....
- d) **Milyen** ókorban is létező hatalmi szerv jut eszetekbe a 24-es számról?.....
- e) **Kiről** szól az alábbi levélrészlet?
- „Most hozták hírit: szegény... sógor tegnap nyolc óra tájban béhunyta a másik szemét is.”
- f) **Melyik** békében ígérték meg a törökök az osztrákoknak, hogy a menekült magyarokat nem telepíti a határ (magyar) közelébe?.....
- g) **Milyen** típusú bástyákkal rendelkezett Érsekújvár a XVIII. század elején?
.....
- h) **Melyik** várban ülhettek „rózsa alatt” az emberek?
- i) **Kit** érhetünk az „öreg fejedelemasszony” név alatt?
- j) **Kitől** származik az idézet? „Magyarországot rabbá, koldussá és végül katolikussá teszem.”
- k) **Melyik** felkelés helyszínét kapcsolod a következő nevekhez: Esze Tamás, Kiss Albert, Tokaji Ferenc, Szalontai György?
- l) **Mit** jelent az alábbi latin kifejezés?
- „Iustam causam Deus non derelinquet!”
- m) **Mi** a neve az első magyarországi újságnak?.....
- n) **Milyen** európai háború zajlott a Rákóczi-szabadságharc idején?
.....

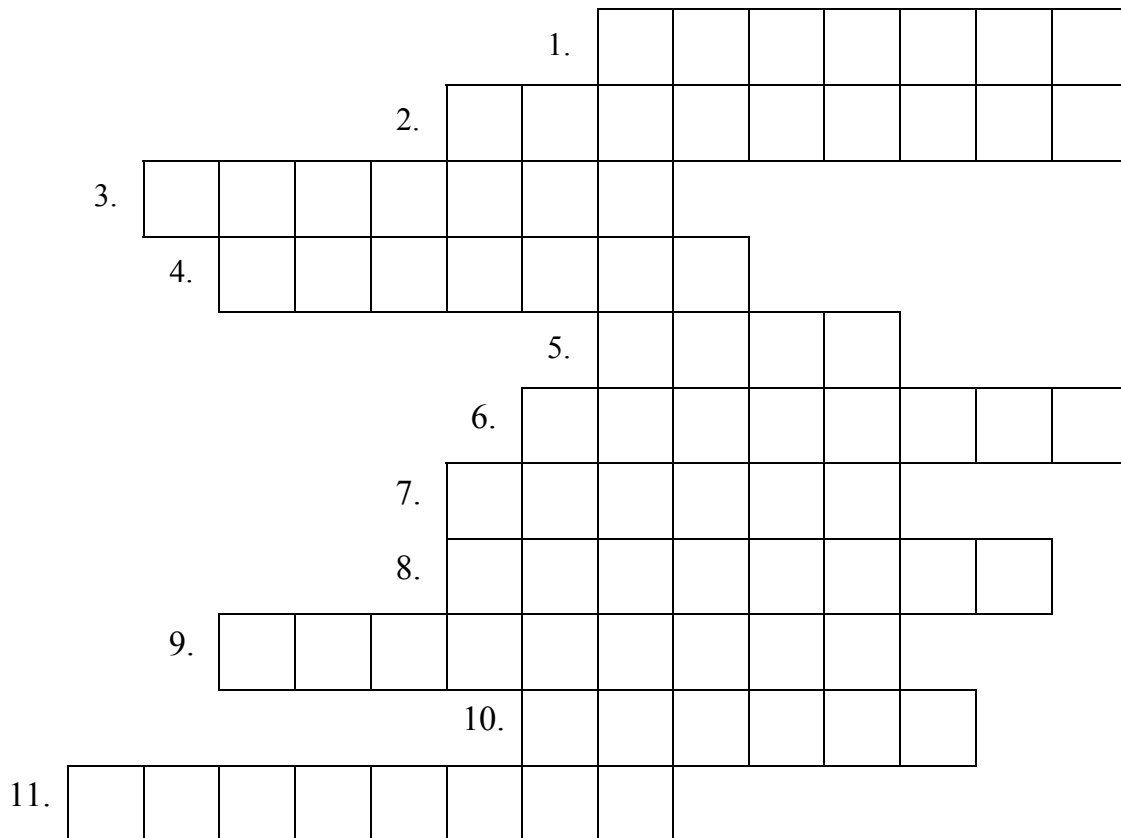
VI. feladat

Törd a fejed!

Időnként a katona is pihen! Pihenjete ti is: **fejtsetek** rejtvényt!

13 pont

1. Nem kedvelte a „kávét”
2. A varsói szerződést aláíró magyar teljhatalmú megbízott
3. Mikes nem ide vágyott Zágomból
4. Országgyűlések helyszíne
5. Fénytelen, a sárgához vagy a szürkéhez közelítő, bizonytalan színű
6. Lengyel király a XVII. század végén
7. „Szégyenteljes” helyszín
8. Állítólag Ónodon „született” a kifejezés
9. I. Rákóczi György felesége
10. Ő a III.
11. Rézpénz

a) **Ki** volt az uralkodó a megfejtett kifejezés időpontjában (XVIII. század)?

.....

VII. feladat (Forráselemzés)

Történésként a kezetekbe került a kor egy dokumentuma!

Válaszolatok az érdeklődők kérdéseire!

11 pont

„Ismét felszakadnak a híres magyar nemzet sebei, a nemzet megsértett szabadságának annyiszor mostohán kezelt sebesülése...

Az oly sok nagy mozgalom legfőbb oka most és mindig – az ősi törvények szégyenletes eltörlése... kieroszakolták a beleegyezést, s az országnak a szabad királyválasztásban oly sok századon át csorbítatlan érvényben fennálló arany szabadságát szolgáló átváltozással örökletes királyság képére alakították át. Hogy pedig annál jobban növeljék uralmukat, kikényszerítették az ország főurai egyetértését, s a saját uralmuk érdekében gyalázatos módon eltörölték ama nagy Jeruzsálemi Endre király nagyfontosságú törvényét, amely a nemzet dicsőségére magában foglalta az összes rendek sarkalatos szabadságjogait a mai napig kiható érvénnyel, s örökre megadta azt a jogot, hogy törvénytörés esetében szembeszegülhessenek a királyokkal...

Szomorú látvány, hogy ezt a nemzetet, mely Marsnak ugyancsak híve, most megfosztják hadi érdemeitől... s a háttérbe szorított magyar vitézséget páratlanul megcsúfolva egy idegen népségnek adva prédául olyan nyíltan, hogy alig találni egy-egy erőd élén magyar embert...

S miután így elvették hazánk fiaitól a felemelkedés lehetőségét, kik száműzöttek őseik földjén, mi más marad hátra nekik, mint hogy fel-felnyögjenek, hogy idegen igát raktak rájuk (s ugyan ki tudná ezt elviselni?). Általános a felfordulás az országban; az uralkodás új módja jelent meg: az ország minden ügyintézését az udvari tanács bitorolja mohón, hogy pusztá parancssal önkényesen rendelkezzhessenek; valamint kizárják az ország nemeseit minden tanácskozásból, s minden, az ország közügyeit érintő ügyben nélkülünk határoznak felettünk. Mutatja ezt a karlovici békeszerződésnek nemrég nélkülünk történt megkötése...

Ezzel szemben ki ne látná az Udvari Kamara önkényuralmát? Az égre csapnak a sirámok, az isteni gondviseléshez fohászkodnak megbosszulásukért az árvák és özvegyek. Elborzad a lelkünk az újszerzeményi jog, zsarnoki törekvéseik e műve pusztá említésére is. ...az ország területének nagy részét elvették törvényes birtokosától, és mellőzve a haza érdemes fiait, idegeneknek adományozták, csak azért, mert az országból kiszorították a törököt...

Szégyen elmondani, hogy a fizető képességét teljesen elvesztett népet milyen sokféle kétségbeesés gyötri ... Az ország népe még most is széltében hangoztatja, hogy jobb volt a sorsa a hódító félhold uralma alatt; az meg okmányokból bizonyítható, hogy az osztrákok évenkénti zsarolásai az ottománoknak fél évszázad alatt teljesített szolgáltatásokat is bőséggel elérik...”

II. Rákóczi Ferenc kiáltványából

Melyek a Rákóczi-szabadságharc kirobbanásának okai a forrás szerint?

a)

b)

c)

d)

e)

f)

g)

h)

i) **Mettől meddig** uralkodott Jeruzsálemi Endre király?

j) **Milyen** nagyfontosságú törvényre utal a kiáltvány?

k) **Mikor** kötötték a „karlovici” békeszerződést?